

"Rosa-Marie"

Door Marianne Timbal

Rosa-Marie

Een sterk visuele voorstelling vol boerderij, en kakelkippen,
voor alle varkens-fans
van 3 tot 7 jaar.

Eigenlijk had Rosa-Marie gelukkig kunnen zijn...
Alleen waren er daar ook kippen,
en bij hen telt alleen wie eieren kan leggen.
Dus beslist Rosa-Marie eieren te leggen.
Maar ze heeft een groot probleem...,
ze is een varken.

Een kleurrijk verhaal rond de grote en kleine zorgen van een
varken dat er ook heel graag bij wil horen.

Een sterk visuele voorstelling vol boerderij, en kakelkippen,
voor alle varkens-fans.

Over erbij willen horen en jezelf daarbij niet verliezen

Inhoudspagina

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord.....	5
2.	Vorbereiden en verwerken van een voostelling	6
2.1.	Enkele bedenkingen	6
2.2.	Twee mogelijke vertrekpunten:	6
3.	De ervaring van de kinderen als uitgangspunt.....	7
3.1.	Inleiding	7
3.2.	Nabespreking.....	7
4.	Uitwerking thema “Varken”	9
4.1.	Vorbereidend gesprek.....	9
4.2.	Vakgerelateerde activiteiten	10
4.2.1.	Wereldoriëntatie	10
4.2.2.	Bewegingsopvoeding.....	10
4.2.3.	Beeldopvoeding.....	10
4.2.4.	Nederlands	11
4.2.5.	Hoek.....	14
4.2.6.	Wiskunde.....	14
5.	Uitwerking thema “Kip”	15
5.1.	Vorbereidend gesprek.....	15
5.2.	Vakgerelateerde activiteiten	16
5.2.1.	Wereldoriëntatie	16
5.2.2.	Bewegingsopvoeding.....	17
5.2.3.	Beeldopvoeding.....	17
5.2.4.	Wiskunde.....	17
5.2.5.	Nederlands	19
	Goed gedaan Kippiekip!	20
	Ka en Kip.....	20
6.	Uitwerking thema “Boerderij”.....	21
	Muis op de boerderij	21
7.	Uitwerking thema erbij willen horen	22
7.1.	Nederlands	22

7.1.1.	Lied:	22
7.1.2.	Voorlezen / Boekjes.....	22
	Bob zegt sorry	22
	Joke Verweerd en Remko van der Werf.....	22
	Slijmpie De Slak.....	23
8.	Korte samenvatting van het verhaal	25

1. Voorwoord

Deze lesmap helpt je om de kinderen op de voorstelling voor te bereiden en ze nadien te verwerken. Je kan ze gebruiken om de voorstelling in je lessen te integreren. Op die manier is de voorstelling geen losstaand uitstapje, maar geeft ze net een meerwaarde aan dat klasgebeuren.

Kinderen die goed voorbereid zijn, reageren anders. Ze leggen andere accenten, vinden andere dingen belangrijk. Omdat theater een wisselwerking is tussen acteurs en publiek, wordt de voorstelling zo rijker. Door de uitstap goed voor te bereiden, gaan de kinderen zich ook beter voelen bij de voorstelling. Ze hebben een zicht op wat er komen gaat, zonder dat de verrassing eraf is. Vooral bij kinderen die niet vaak naar het theater gaan, helpt dat om de voorstelling te begrijpen en te plaatsen. Die donkere ruimte, waar straks van alles gebeurt, wordt er minder bedreigend door. Dankzij een goede voorbereiding zijn de kinderen minder onrustig.

Deze lesmap is opgebouwd rond de thema's "Varken", "Kip" en "Boerderij". Het stuk gaat in de eerste plaats over er graag bij willen horen. Over anders zijn dan de anderen. Over tevreden zijn met jezelf, fier zijn op wat jij kan.

Wij stellen voor om met de kinderen vóór de voorstelling te werken rond de thema's "de kip, het varken, de boerderij". Zodoende kunnen de kinderen zich gemakkelijk inleven in het leven van deze dieren en zitten zij niet meer met vragen hieromtrent. Zij kunnen dan hun volledige aandacht richten op het theatergebeuren.

Wij hopen van harte dat deze lesmap u van nut kan zijn. Wij zijn erg nieuwsgierig over de manier waarop en de mate waarin dit u heeft geholpen. Uw reacties en meningen zijn heel erg welkom op. (Contactgegevens onderaan de pagina)

We wensen jullie in ieder geval heel veel plezier en inspiratie om er samen met de kinderen een fijne en misschien wel feestelijke verwerking van te maken!!

2. Voorbereiden en verwerken van een voorstelling

2.1. Enkele bedenkingen

“De context, waarin een toeschouwer komt kijken naar een voorstelling, kan heel bepalend zijn voor de manier waarop hij de voorstelling waarneemt en daaruitvolgend ook ervaart. Daarom gaan we hier even dieper op in, zodat je, als begeleider kan kiezen hoe je dit wenst aan te pakken. Er zijn natuurlijk veel factoren, die je niet kan sturen. Maar er zijn een aantal mogelijkheden om kinderen ontvankelijker te maken voor theater. Zoals gesprekken en activiteiten, die ervoor zorgen dat kinderen zich meer kunnen openstellen voor allerlei indrukken en gesprekken, activiteiten waardoor de kinderen hun ervaringen in een naverwerking kunnen verdiepen, verbreden en integreren.”

2.2. Twee mogelijke vertrekpunten:

- De voorstelling als startpunt nemen en dan kijken wat de kinderen heeft geboeid en geraakt. Vanhieruit vertrekken in klassikale, groeps- en/of individuele projecten. Kinderen geven zelf aan wat ze willen doen. (de ervaringen van de kinderen over de voorstelling als focus) Zie hoofdstuk 3.
- Vanuit een bepaald thema, waarin deze voorstelling past, meer gericht gaan kijken met de kinderen. (een thema als focus, waarin de voorstelling past) Zie hoofdstuk 4,5,6,7.

3. De ervaring van de kinderen als uitgangspunt

3.1. Inleiding

Vertel kort dat jullie naar een voorstelling van een poppentheater gaan. Laat kinderen die al directe of indirecte ervaringen hebben met theater vertellen:

- Wat is theater of poppentheater? Wie weet dat?
- Wat gebeurt er als je naar een theater gaat?
- Waar ga je dan kijken?
- Wie is er al ooit naar een theater gaan kijken?
- Wat moest je daar doen?
- ...

Doelstelling:

- Reeds opgedane ervaringen delen en als begeleider aan de weet komen welke ideeën, verwachtingen, gedachten de kinderen over "naar theater gaan" hebben.
  - Zorgen voor een open, ontvankelijke houding
  - Nieuwsgierigheid prikkelen
- "We gaan samen kijken naar een verhaal over een varkentje, Rosa-Marie. Rosa-Marie wil net zo zijn als de kippen op de boerderij dus beslist ze een ei te leggen. Maar dan heeft ze een probleem ... kan ze dat wel? Dat ga ik jullie nog niet vertellen. Kom maar mee kijken, dan kunnen jullie het zelf zien!"

3.2. Nabespreking

"Hoe heeft elk individueel kind deze voorstelling ervaren?" Elk kind ervaart dit anders, omdat iedereen anders is. Daarom is het een uitdaging om het kind zoveel mogelijk te ondersteunen en te stimuleren om te zeggen wat het zelf al dan niet mooi vond! Geef hiervoor vrije opdrachten, die de kinderen stimuleren zich te uiten op een speelse manier, om uit te drukken wat ze ervan vonden, wat hen geraakt heeft.

Eerst kunnen de kinderen vrij en spontaan vertellen wat ze ervaren hebben.

Op deze manier kunnen ze hun directe, spontane reacties uiting geven. Dit hoeft niet lang te duren, afhankelijk van de noden en het enthousiasme van de kinderen.

Dan laat je de kinderen vb een tekening maken. Ze mogen iets tekenen over de voorstelling.

Eventuele vragen, die wat kunnen helpen:

- Wat vonden jullie leuk in de voorstelling?
- Wat vonden jullie het allerleukste, het tofste van allemaal?
- Was er iets dat je niet zo fijn vond? Iets dat je niet graag zag?
- Was er iets dat je grappig vond? Hebben jullie gelachen? Waarom hebben jullie gelachen?

Het is niet de bedoeling om een tot in de puntjes uitgewerkte tekening te krijgen, maar eerder een eerste impressie van de voorstelling. Later kunnen ze nog veel meer uitwerken.

Deze tekeningen zijn het aanknopingspunt, om dieper op de ervaringen van de kinderen in te gaan. Bespreek de tekeningen. De kinderen vertellen over hun tekening, wat er opstaat, wat er gebeurt... . Het wordt een interactief gesprek. Er ontstaan herkenningpunten bij elkaar. De ene heeft misschien eenzelfde element getekend als iemand anders. Zo ontstaan vergelijkingen, worden ervaringen uitgewisseld... .

Je kan als begeleider bij elk kind de interessepunten noteren. Je ontdekt dat er bepaalde thema's zijn, die algemeen genomen in de groep leven en aansluiting vinden. Je ontdekt misschien dat er interessegebieden ontstaan bij een bepaalde groep van kinderen of hele individuele interesses. Er kan dus op de verschillende niveaus gewerkt worden, op klassikaal niveau, met groepjes en individueel.

Kinderen en begeleider doen door middel van heel dit gesprek voorstellen om aan de slag te gaan. Soms is het nodig om een doel te stellen, soms is vrij experimenteren meer aangewezen. Het is handig als alle voorstellen genoteerd worden op een bord.

Vb

- Iemand wil een schilderij maken, 3 andere kinderen willen dit ook
- Iemand wil met boerderij dieren spelen
- Iemand wil tegen de volgende dag een boek meebrengen over varkens, kippen, ...
- ...

Op deze manier ontstaat een projectwerking, die losstaat van één vast thema.

4. Uitwerking thema “Varken”

4.1. Voorbereidend gesprek

Wat is een varken? Wat doet dat allemaal? Maakt een varken zich graag vies? Waarom? Waar leeft het? Hoe ziet het eruit? Welke kleur heeft een varken? Heeft een varken een pels? Hoe voelt de huid van een varken? Wat is er zo gek aan de staart van een varken? En aan de neus? Wie kan van zijn neus een varkensneus maken? Wat eten varkens? Hoe noem je een mama varken, een papa varken en een baby varken?

Spek, hesp, varkensgehakt, ... Je hebt dit waarschijnlijk al eens gegeten. Het is allemaal varkensvlees! Het varken wordt massaal gekweekt voor zijn vlees. Het varkenshaar wordt gebruikt voor het maken van verfkwasten. Varkens worden gebruikt voor het opsporen van truffels. Varkens worden ook als huisdier gehouden. Het zijn intelligente dieren en ze zijn goed te trainen. Het bekendste ras dat voornamelijk in kinderboerderijen en binnenshuis wordt gehouden is het kleine hangbuikzwijn of minivarken. Nu hebben veel kinderen nog nooit een varken gezien. Dit komt omdat weinig mensen nog varkens hebben. Vroeger was dit anders, bijna elk gezin had toen een paar varkens. Ze gaven het dier elke dag veel voedsel, zodat het na een tijdje ‘vet’ genoeg was om te slachten.

Het varken is familie van het wilde zwijn. Ze hebben beide een spitse snuit met 2 gaatjes op het einde. Het wilde zwijn heeft een veel dikkere vacht dan het varken. Het zwijn heeft dat nodig wanneer het heel koud is. Het varken heeft maar kleine haartjes.

Een varken heeft een wroetneus. Je ziet vaak wilde zwijnen wroeten met hun neus in de grond. Dit doen ze om voedsel te zoeken. Als je het varken zou vrij laten, dan zou je zien dat het zich gedraagt als een wild zwijn.

Varkens praten met elkaar: Knor, knnoorr, knorrrr, ...

Varkens hebben 26 verschillende knorgeluiden. Met het geknor laten ze horen hoe ze zich voelen vandaag. Maar met het geknor kunnen ze ook boodschappen zeggen tegen de andere varkens. Er is een knor voor pijn, zich slecht voelen, vrolijk zijn, ...

Als een varken een waarschuwingsgrom knort, dan zwijgen alle varkens in die stal.

Varkens worden vaak gezien als vieze of onreine dieren. Het tegendeel is waar. Biggen zijn al na een week zindelijk en varkens doen hun behoefte altijd een eind uit de buurt van de lig- en vreetplek, op de zogenaamde mestplek. Door in de modder te rollen (of met het lichaam tegen een boom aan te schuren) houden varkens zich op temperatuur. De modderlaag is bovendien een bescherm laag voor de huid. Als de modder opgedroogd is en van de varkenshuid af valt, zijn varkens van hun huidparasieten verlost. Door in de modder te rollen, maken varkens zich in feite dus schoon.

4.2. Vakgerelateerde activiteiten

4.2.1. Wereldoriëntatie

- Ga op onderzoek naar het leven van een varken. Vraag wat de kinderen graag willen leren over het varken en ga het dan opzoeken in boeken, foto's, prenten, film's, op internet. Laat de kinderen een collage maken over hetgeen ze leren met verzamelde prenten, kopieën, tekeningen, woordjes, ...
- Maak een modderpoel met aarde in de zandbak .
- Maak een varkensstal met stro
- Kijk naar een kort videofragmentje van school tv (www.schooltv.nl)

4.2.2. Bewegingsopvoeding

- Rollen (in de modder) zoals een varken tot aan de andere kant van de zaal
- Op handen en knieën snuffelen zoals een varken, met de neus een balletje naar een bepaalde plaats duwen.
- Varkens liggen graag te soezen... wie kan voorbij het varken lopen zonder het wakker te maken?

4.2.3. Beeldopvoeding

- Teken een varken en kleur het in met roze wasco. Laat nog wel wit over. Ga er dan overheen met grijze of bruine waterverf of ecoline. Daar waar wasco zit, komt geen 'modder'.

- Laat de kinderen een varken schilderen (geef hen enkel rood en wit, ze maken zelf de kleur roze). Maak een krulstaartje (cadeaulint laten krullen met een schaar) en plak die op het varken. Plak in de nog natte verf stukjes gescheurd sitspapier, dit is de modder.

- Een spaarvarken van een frisdrankflesje. De kinderen beplakken dit flesje met roze papier. Op de dop worden 2 zwarte rondjes geplakt, dit zijn de neusgaten. Op de kop komen 2 oortjes en 2 ogen. Snijd zelf een gleufje in de bovenkant, zodat er echt geld in kan. Eventueel kunnen de kinderen pootjes maken van kurken.
- Je kunt ook een spaarvarken maken van papier maché. Blaas een ballon op, en plak er de eierdopjes van een eierdoos onder. Dit worden de poten. Voor de neus gebruik je een stukje van een wc-rol. Beplak nu de ballon met kranten. Na twee tot 3 lagen gebruik je voor de laatste laag roze papier. Laten drogen, een krulstaart, oren en ogen erop plakken, en klaar is kees!

4.2.4. Nederlands

4.2.4.1. Taalspelletjes

Goed of fout?

- Het varken is een vies beest.
- Het varken heeft een pels.
- Het varken heeft een lange staart.
- Een beer kan ook een varken zijn.
- ...

Fluisterend een zin doorzeggen, het laatste kind zegt de zin luidop. Vb. "Ons vriendje Big is een klein zwijn en hij vindt modder heel erg fijn!"

De kinderen op een tekening van een varken de verschillende lichaamsdelen laten benoemen.

4.2.4.2. Liedjes

Het schone varkentje

Er was een heel klein varkentje
het was zo erg precies.
Hij wou geen modder op z'n buik,
want modder vond hij vies.
Vanmorgen zei dat varkentje:
"Nu ga ik naar de eendjes,
daar was ik m'n voeten
en daar was ik m'n teentjes.

VARKEN SNUFFEL

varken snuffel heeft zo'n honger snuffel is een
hongerlap aldoor wroet hij in de modder
knorre knorre hap hap hap

Va

rken Snuffel heeft zo'n honger,
Snuffel is een hongerlap.
Aldoor wroet hij in de modder
knorre, knorre hap, hap, hap.
Al van heel vroeg in de morgen
zoekt hij in de modderpap
of daar eten is verborgen
knorre, knorre hap, hap, hap.

vies klein varkentje

tekst: Marianne Busser en Ron Schröder
muziek: Jean van Vugt

track B 29

F Am Bes C
Vies klein var - ken - tje, je moet in bad,
F Am Bes C
mod - der op je staart - je en mod - der op je gat. Ik
Gm C7 F Dm
zal je e - ven was - sen, ik maak je lek - ker nat.
C F C7 F
Vies klein var - ken - tje, je moet in bad.

4.2.4.3. *Versjes*

Barendje big

Toen Barendje werd geboren
dat was op een dag in maart.

Toen had hij al 2 oren
en een krulletje in zijn staart

Annie MG Schmidt

4.2.4.4. *Voorlezen / Boekenhoek*

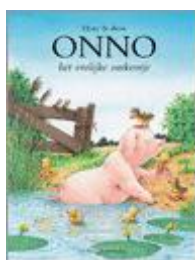
Stoutste varkentje

Julia Hubery

Moeder Varken telt haar kleintjes. Ze moeten naar bed. Maar waar is haar stoutste varkentje gebleven? Ze gaat op zoek en ontdekt dat hij heel wat heeft uitgespookt. Waar kan hij toch zitten? Opeens krijgt moeder Varken een helder idee ..

Onno het vrolijke varkentje

Hans de Beer

Onno, het vrolijke varkentje, is speels en ondeugend. Van elk avontuur leert hij een heleboel. Vooral over zichzelf en over het omgaan met andere dieren. De kleurrijke beeldverhalen laten zien hoe spannend Onno's leven op de boerderij is.

Plons!

Martin Waddell & Jill Barton

Floortje, het varken, heeft het heel warm. Ze ziet de eenden vrolijk spetteren in het water. En hoewel het niet normaal is voor varkens om het water in te duiken, neemt Floortje een aanloop en... plons!

4.2.5. Hoek

Een boerderijhoek, waarin varkens leven en verzorgd worden. Er moet een plek zijn waar de varkens kunnen eten. Je kunt hoofdbanden maken met roze oortjes, zodat de kinderen varken kunnen spelen. Van een yoghurtbekertje maak je eventueel een varkensneus.

In de zandtafel komt deze keer modder, waar de kinderen lekker mee kunnen kliederen. Ze zullen ervaren dat bouwen met modder moeilijker wordt, naar mate de modder vochtiger is.

4.2.6. Wiskunde

Hoeveel varkensstaartjes staan er op het kaartje?
 Verdeel de varkensstaartjes in de 2 vakjes
 Varkens vergelijken van klein naar groot, dik naar dun
 Welke 2 varkensstaartjes zijn hetzelfde?

5. Uitwerking thema “Kip”

5.1. Voorbereidend gesprek

Wat is een kip? Wat doet die allemaal? Waar leeft ze? Hoe ziet ze eruit? Heeft een kip een pels? Kunnen alle kippen vliegen? Waarom niet? Hoe wordt een kip geboren? Komen uit alle eitjes kuikens? Wat eten kippen? Hoe noem je een mama kip, een papa kip en een baby kip?

De kip behoort tot de oudste huisdieren. Al duizenden jaren voor onze jaartelling was ze als huisdier bekend eerste kippen werden waarschijnlijk gehouden voor hanengevechten; pas later werden de bijproducten, vlees en eieren, belangrijk. Er zijn honderden rassen.

Kippen zijn echte loopvogels met stevige poten om te rennen en in de aarde te krabben. Met hun korte vleugels kunnen ze niet geweldig vliegen. Dat beperkt zich tot fladderen, om bijvoorbeeld in een boom te gaan zitten, en zeilen om er weer uit af te dalen.

De hanen hebben prachtige sierveren aan hals, kop en staart. Kenmerkend zijn de kopversierselen, de rode kam en lellen. Bij de haan zijn ze groter dan bij de hen en per ras verschillen ze van vorm.

Aan de kleur van het ‘oorlelletje’ is te zien welke kleur ei een kip legt: is het lelletje rood dan zijn de eieren bruin, is het wit dan zijn de eieren ook wit.

Hanen hebben sporen (hoornige uitstekels) aan de achterkant van hun poten die ze kunnen gebruiken als aanvalswapen.

Hoenders zijn alleseters, die graan, bessen, groen, maar ook insecten, slakken en wormen eten. Daartoe zijn ze uitgerust met een forse, multifunctionele snavel. Kippen ‘praten’ met elkaar en met hun kuikentjes; ze roepen elkaar als er iets te eten valt en waarschuwen voor gevaar. De haan bevestigt zijn gedrag door te kraaien, het liefst vanaf een hoge positie. Hij zorgt voor orde en rust in het hok, want in een groep kippen heerst een sterke rangorde van hoog tot laag.

Kippen kunnen erg goed zien, hetgeen zeker van pas komt bij het zoeken naar eten. Kippen kunnen goed horen, al is het oor haast niet zichtbaar, maar waarschijnlijk kunnen ze niet goed ruiken of proeven.

Moderne legkippen zijn gefokt om eieren te leggen, niet om te broeden. Deze legrassen worden zelfs niet broeds meer. De meeste kuikens worden tegenwoordig dan ook uitgebroed in een broedmachine. Op de stadsboerderij mogen kippen wel zelf broeden en hun kuikentjes verzorgen. Een kip broedt gemiddeld 21 dagen. In ieder geval probeert het kuiken na de 20e dag uit het ei te komen. Met het eitandje, een verharding op de bovensnavel die na enkele dagen afvalt, breekt hij de eischaal open. Als het kuikentje opgedroogd is loopt het snel rond en pikt zelf eten op (nestvlinder).

De kloek waakt over haar kuikens, roept ze bijeen met een zacht klokkend geluid, houdt ze warm onder haar vleugels en leert ze wat ze wel en niet kunnen eten.

5.2. Vakgerelateerde activiteiten.

5.2.1. Wereldoriëntatie

- Ga op onderzoek naar het leven van een kip. Vraag wat de kinderen graag willen leren over de kip en ga het dan opzoeken in boeken, foto's, prenten, film's, op internet. Laat de kinderen een collage maken over hetgeen ze leren met verzamelde prenten, kopieën, tekeningen, woordjes, ...
- Maak een nest met stro, leg er enkele eieren in
- Laat de kinderen de eieren bekijken. Laat hen een ei breken.
- Kijk naar een kort videofragmentje van school tv (www.schooltv.nl)
- Maak "verloren brood"

Materiaal:

afleesfries
eieren
boterhammen
kom
klopper
pan
boter
melk

Verloop van de activiteit:

de kleuters 'lezen' de afleesfries en voeren de handelingen uit:

Breek een aantal eieren.

Voeg het eiwit en de eierdooier in een kom.

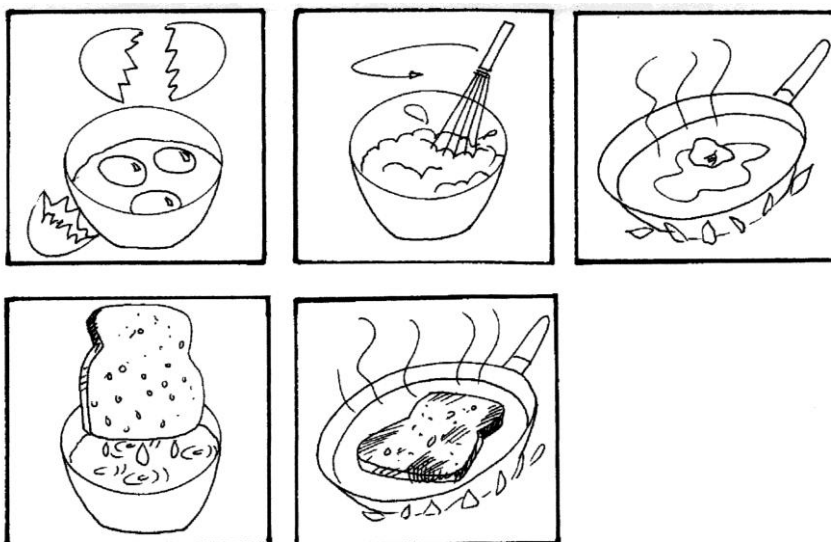
Klop de eieren met een klopper.

Doe boter in de pan en laat smelten.

De boterham eerst in kom melk doppen en daarna in ei soppen.

De boterham in de pan bakken.

5.2.2. Bewegingsopvoeding

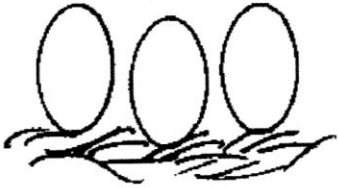
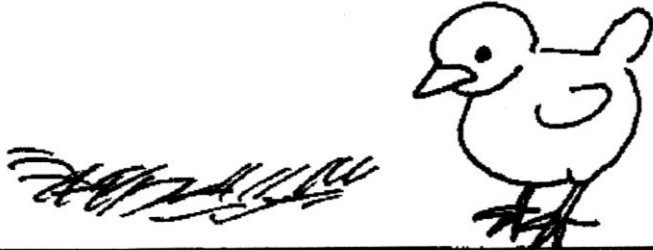
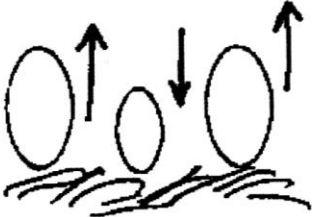

- De Vogeltjesdans
- Alle kleuters zitten in een kring. 1 kleuter stapt rond met een bal (ei). Hij moet het ei achter een andere kleuter leggen. Die moet de bal oppakken en de kleuter proberen te tikken. Is dit niet gelukt, en zit de eerste kleuter op de plaats van de 2de kleuter, moet die laatste in het midden staan en wordt het liedje "Vogeltje jij bent gevangen, in een kooitje zal je hangen, jij blijft hier, jij blijft hier, lieve vogel jij blijft hier." gezongen. Nu mag die kleuter met de bal rondstappen → principe zakdoek-leggen

5.2.3. Beeldopvoeding

- Eieren schilderen
- Compositie van eierschalen en gips:
  - Met de deegrol verkruijmel je de eierschalen.
  - Je maakt met de kleuters het gips (een dikke brij).
  - De kleuters smeren de vloeibare gips uit over het karton.
  - Je tekent met een stokje een ei in het gips.
  - Deze eivorm mogen de kleuters vol duwen met eierschalen.
  - Het resultaat is sober mooi van kleur

5.2.4. Wiskunde

- Opdracht 1: teken evenveel eieren in het nest.
- Opdracht 2: teken de eieren in het nest hoger /lager volgens de pijl.
- Opdracht 3: teken evenveel grote en kleine eieren in het nest
- Opdracht 4: teken de eieren die overblijven in het nest.
- Opdracht 5: teken nog 2 eieren meer in het nest

5.2.5. Nederlands

5.2.5.1. Taalspel:

- De kip of mand met eieren staat in het midden op de tafel.
Elke kleuter heeft een eierdoos.
De kleuters nemen om de beurt een ei uit de kip of de mand.
De juf opent het ei en leest de vraag.
Indien de kleuter de vraag juist beantwoordt, mag het ei in zijn doos.
Bij een foutief antwoord gaat het ei terug in de kip of mand.
Wie het eerst zijn doos vol heeft, is gewonnen.
Mogelijke vragen:
  - Welke kleur kan een kip hebben? bruin-wit-zwart
  - Heeft een kip pluimen of een vacht? pluimen
  - Hoeveel poten heeft een kip? 2
  - Wat heeft de kip boven op haar kop? een kam
  - Welk geluid maakt een kip? kakelen
  - Wie legt een ei? De kip of de haan? de kip
  - Welke kleur kunnen de eieren van een kip hebben? bruin-wit
  - Hoe noemt men het wit dat in een ei zit? eiwit
  - Hoe noemt men het geel dat in een ei zit? dooier
  - Hoe noemt de buitenkant van een ei? eierschaal
  - Wat is het gezondste om te eten? Een chocolade ei of een gekookt ei? een gekookt ei
  - Wat doet papa als hij een kip klaar maakt om te eten? braden – bakken
  - Welke lekkere gerechten kan mama maken met eieren? pann in de rechterkolom penkoek, cake ...

5.2.5.2. Versje

Vijf witte kippen zaten op stok.
Een witte kip at haar eitje op.
Nee oh nee, kraaide de haan.
En de kip vloog uit het hok vandaan.
Vier witte kippen
...
Drie witte kippen...
...
Een witte kip die zat op stok,
en ze at haar eitje op.
Nee oh nee, kraaide de haan.
Nu moet de boer naar de eiermarkt gaan!

Werkwijze:

Zeg het vers op en laat een kleuter telkens een kip of een prent wegnemen (visuele ondersteuning).

Idem: kleuters zeggen het vers klassikaal op (niet te vaak).

Gevolgd door één kleuter die het vers opzegt, een andere kleuter neemt telkens de kip weg.

Variante: één kleuter is verteller, de anderen zijn haan (en zeggen telkens in groep: "Nee oh nee")

5.2.5.3. Voorlezen / Boekenhoek

Goed gedaan Kippiekip!

Sarah Emmanuelle Burg

Haas vraagt een ei aan Kippiekip. Maar Kippiekip kan nog geen eieren leggen. Daarom vraagt ze het ene dier na het andere om een ei. Helaas! Het schaap geeft wol, de koe geeft melk.....en de wolf? Wie had gedacht dat uitgerekend hij de oplossing geeft!

Ka en Kip

Tomas Nollet

Op een dag botsen Ka, de kabouter, en Kip op elkaar in het bos. Ondanks het feit dat ze heel verschillend zijn, kunnen ze toch goed opschieten met elkaar. Kip trekt bij Ka in en maakt een nest tussen de rommel. Ka en Kip praten uren aan een stuk, ze laten samen hun vlieger op en zwemmen in het meer. Ze hebben het heel goed samen. Na een poos beginnen ze zich echter te ergeren aan de kleine kantjes van de ander. Op een dag barst de bom en Ka en Kip slingeren de ergste verwijten naar elkaars hoofd... Zal dit ooit nog goed komen?

Uitwerking thema "Boerderij"

Wat is dat, een boerderij? Wie werkt er op de boerderij? Welke dieren wonen er op een boerderij?

Muis op de boerderij

Lucy Cousins

Muis is op de boerderij en ze heeft het heel druk. Trek aan de flapjes en help haar met eieren rapen, appels plukken, de lammetjes voeren en de stal schoonmaken...

Jules op de boerderij

Annemie Berebrouckx

Jules is op bezoek bij Oom Gust. Die heeft een kinderboerderij. Jules mag helpen in de vele dierenhokken. Maar daar krijg je honger van!

6. Uitwerking thema erbij willen horen

6.1.Nederlands

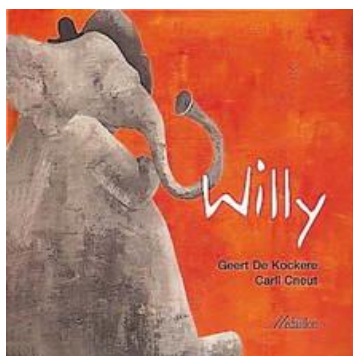
6.1.1. Lied:

Heb je grote oren, of een kleine bril, staartjes in je haar omdat mama dat zo wil!
Sproeten op je wang, een neus als een konijn? Iedereen is anders en dat is juist zo
fijn, iedereen is anders en dat is juist zo fijn!

Heb je bruine ogen, of zijn ze donkerblauw? Draag je gekke schoenen die je
eigenlijk niet wou, wiebel, wiebeltanden, welke zal het zijn? Iedereen is anders en
dat is juist zo fijn, iedereen is anders en dat is juist zo fijn!

6.1.2. Voorlezen / Boekjes

Willy

Geert De Kockere, Carll Cneut

Willy is een knuffel van een olifant. Hij heeft twee grote oren waarmee hij kan luisteren als geen ander. Met het kwastje aan zijn staart kan hij schilderen als de beste. En met zijn slurf kan hij de maat slaan voor het koor. Op zijn dikke kont kan Willy zitten zonder te wiebelen. Omdat Willy zoveel kan, is hij dan ook nooit thuis. Soms wordt hij wel gepest omwille van zijn poten, zijn oren, zijn kwastje, zijn slurf of zijn dikke kont, maar dan zijn er altijd vrienden om hem te troosten. Laat daarom de moed nooit zakken als men je met iets pest...

Bob zegt sorry

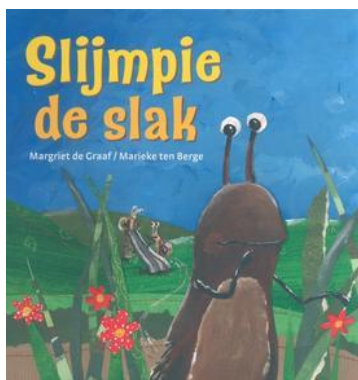
Joke Verweerd en Remko van der Werf

Bob vliegt door het bos. Het bos is vol vrolijke geluiden.
Dat ziet er gezellig uit! Alle dieren zijn aan het spelen.

Bob wil ook spelen.
Hij duikt naar beneden. Hij wil niet langer alleen zijn. Hij wil meedoen.

Maar... de andere dieren zien hem niet eens, hoe hij ook zijn best doet. En dan wordt Bob boos. Hij steekt Eekhoorn in zijn neus. Terwijl Eekhoorn juist iets lekkers voor hem had gehaald! Hoe kan Bob het weer goedmaken?

Slijmpie De Slak

Graaf, Margriet De & Berge, Marieke Ten

Het is een prachtige dag voor een slak: het regent! Slijmpie de (naakt)slak heeft erg veel zin om samen met een andere slak te gaan glijden. Maar geen van de (huisjes)slakken die hij tegenkomt wil dit met hem gaan doen. De ene slak zegt dat hij stinkt, de andere dat hij veel te kaal is ... Maar dan verricht Slijmpie een heldendaad: hij redt Wijntje, de wijngaardslak. Bijna was zij de prooi geworden van Lijster. Nu zijn de rollen omgekeerd. Als Slijmpie de volgende morgen uit zijn holletje kruipt, hebben alle huisjesslakken zich bruin gemaakt om net zo te zijn als Slijmpie. En nu willen ze maar al te graag met Slijmpie glijden. Een aansprekend verhaal over een slak met als thema: erbij willen horen en samen spelen.

Feest!

Brigitte Minne

Twee kevers planden een feestje en bakten zo'n honderd taarten. Maar feesten doe je niet alleen. Wie zouden ze uitnodigen? Aangetrokken door de bedwelmende taartengeur kwamen verschillende insecten aangevlogen of gekropen en toonden ze de kevers waarom ze hen zouden kunnen uitnodigen: de waterjuffer danste, de vlieg vertelde allerlei wetenswaardigheden, de hommels lieten hun spierballen rollen, het lievrouwbeestje zong

uit volle borst maar de kritische kevers stuurden hen één voor één wandelen. De kevers geraakten er niet uit wie ze nu wel zouden uitnodigen en dus begonnen ze met hun tweetjes te feesten. Het werd een saai feest... Intussen bereidden aan de andere kant van de weide de andere insecten een groots feest voor: er werd allerlei lekkers verzameld, lampionnen en ballonnen werden opgehangen... Iedereen was welkom en al gauw ontstond er een geweldig feest. Het feestgejoel drong tot de kevers door en ze besloten een kijkje te gaan nemen. Met hangende pootjes vroegen ze of ze mee mochten doen. De andere insecten waren die heerlijke taarten nog niet vergeten...

Kaspers rattenplan

Luk Depondt

Kasper de rat holt zijn vrienden Siska de kat en Boris de hond hijgend achterna. Hij botst tegen ze op wanneer ze stilstaan voor de rivier. Ze willen naar de overkant. Boris zit al tot zijn nek in het water. Siska roept dat ze eigenlijk niet kan zwemmen. Poezen houden niet van water! Dan proberen ze een brug te bouwen. Een tunnel. Een vlot. Siska en Boris zijn zo druk in de weer dat ze niet naar Kasper willen luisteren. Die probeert hen heel de tijd iets duidelijk te maken. Maar dan gebeurt er iets met Kasper. Hij wordt héél boos. Hij verliest zijn zelfbeheersing, begint in het rond te trappen en te slaan en krijgt eindelijk de aandacht van Siska en Boris. Hij vraagt hen goed te kijken. En dan pas zien ze het: een beetje verderop is een brug over de rivier...

Een prachtig uitgewerkt verhaal met sprekende illustraties: de ergernis op de gezichten van Thema's: erkenning, erbij horen, gewaardeerd worden Siska en Boris wanneer Kasper hen achterna holt of wanneer hij hen iets probeert te zeggen, de woede van Kasper en de verschrikking op de gezichten van Siska en Boris.... Het verhaal begint heel plots maar je hebt al snel door hoe de verhoudingen tussen de drie vrienden zijn. De personages zijn dieren met menselijke karakters. Kleuters zullen zich makkelijk met hen identificeren. Ook de situatie is heel herkenbaar. Boris en Siska gaan erg in hun handelen op en hebben geen oog voor Kasper die echt wel constructief wil en kan bijdragen aan het geheel. Eén bladzijde is gewijd aan het innerlijke strijden van Kasper. Wat moet hij doen om de aandacht van zijn vrienden te trekken? En dan komt de woede-uitbarsting.

7. Korte samenvatting van het verhaal

Boer Marcel heeft een kippenboerderij. De belangrijkste bezigheid van de kippen is het leggen van eieren, liefst zoveel mogelijk! Suzanne, de moeder-overste-kip volgt dit zeer streng op. De andere kippen zouden naast eitjes leggen ook graag een beetje spelen maar daar is geen tijd voor.

Wanneer boer Marcel weer eens alle eitjes laten vallen heeft, beslist hij een nieuwe kip te kopen, zodat hij nog meer eitjes heeft.

In de doos die hij van de dierenwinkel meebrengt, zit echter geen kip maar een ... varken! Zo komt Rosa-Marie op de boerderij terecht. Ze wil er graag blijven wonen en met de andere kippen spelen, maar Suzanne verbiedt dit, omdat Rosa-Marie geen kip is.

Rosa-Marie is erg verdrietig, en beslist dat ze dan ook een kip wil zijn! Ze maakt een snavel een kam, veren en kippenpoten maar eitjes leggen kan ze niet ... Dus hoort ze er volgens Suzanna niet bij.

Wanneer er per vergissing ook een haan op de boerderij terecht komt, besluiten de haan en Rosa-Marie samen te werken.

En zo leren de boer en de andere kippen, dat Rosa-Marie geen eitjes kan leggen, maar wel en heleboel andere dingen kan!